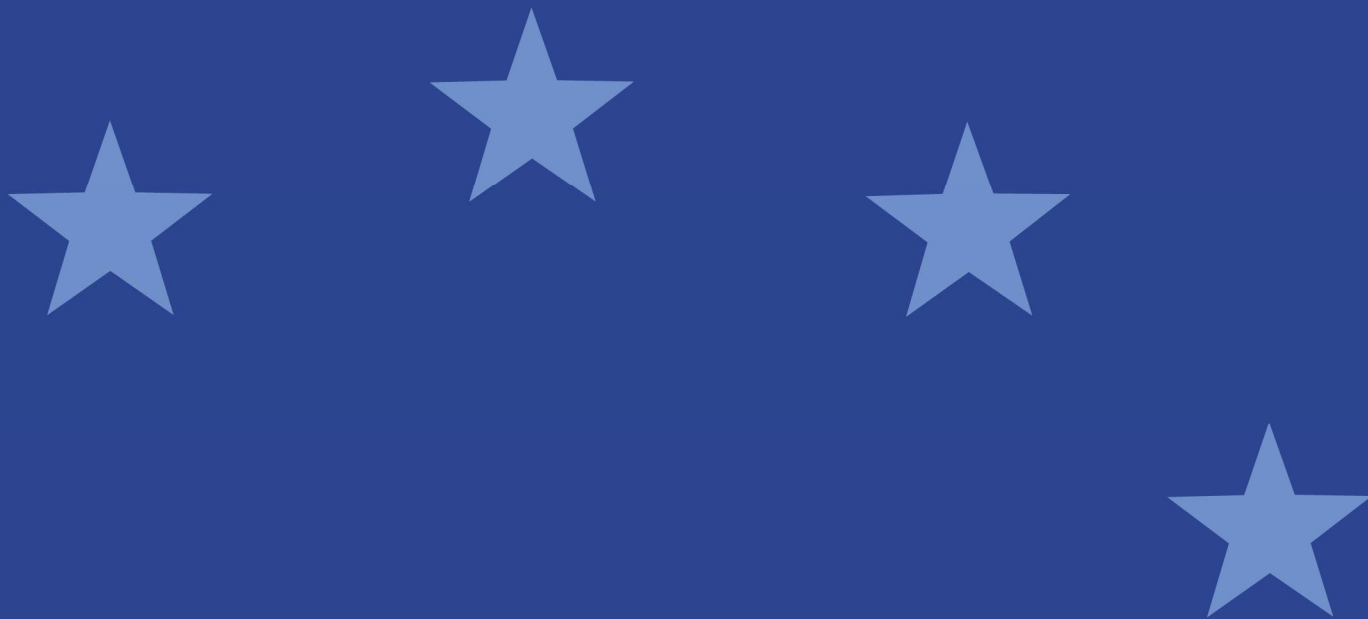




European Securities and  
Markets Authority

# Wytyczne

Wytyczne ESMA w sprawie nadzoru nad informacją finansową



## Spis treści

I.	Zakres	3
II.	Odesłania i definicje	3
III.	Cel	7
IV.	Zgodność i obowiązki sprawozdawcze	8
V.	Wytyczne nadzorcze	8
	Kontekst	8
	Cel nadzoru	10
	Pojęcie nadzoru	10
	Zakres nadzoru (Wytyczna 1)	11
	Europejskie organy nadzoru (Wytyczne 2 i 3)	12
	Wcześniejsza akceptacja ( <i>Pre-clearance</i> ) (Wytyczna 4)	14
	Metody wyboru (Wytyczna 5)	15
	Procedury analizy (Wytyczna 6)	16
	Działania nadzorcze (Wytyczne 7, 8 i 9)	17
	Koordinacja europejska (Wytyczne 10 i 11)	19
	Pojawiające się zagadnienia ( <i>Emerging issues</i> ) i decyzje (Wytyczne 12, 13 i 14)	20
	Raportowanie (Wytyczne 15, 16, 17 i 18)	22

## Wykaz skrótów i akronimów stosowanych w niniejszym sprawozdaniu

DK	Dokument konsultacyjny
CESR	Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych
KE	Komisja Europejska
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EECS	Spotkania Koordynacyjne Europejskich Organów Nadzoru
UE	Unia Europejska
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
GAAP	Ogólnie przyjęte zasady rachunkowości
RMSR	Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej
KI MSSF	Komitet ds. Interpretacji międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej
MTF	Wielostronne platformy obrotu
SMSG	Grupa Interesariuszy z Sektora Giełd i Papierów Wartościowych



## I. Zakres

### Kto?

1. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do wszystkich właściwych organów państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), które zajmują się nadzorem nad informacjami finansowymi zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości. Wytyczne zostały również opracowane w taki sposób, by mogły mieć zastosowanie do właściwych organów z państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) niebędących państwami członkowskimi UE w stopniu, w jakim przepisy dyrektywy w sprawie przejrzystości mają zastosowanie w tych państwach.

### Co?

2. Niniejsze wytyczne należy stosować w kontekście nadzoru nad informacjami finansowymi zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości, aby zagwarantować, że informacje finansowe zawarte w zharmonizowanych dokumentach przekazanych przez emitentów, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, spełniają wymagania ustanowione w dyrektywie w sprawie przejrzystości.
3. Informacje te obejmują informacje finansowe przekazane przez emitentów notowanych na rynku regulowanym, którzy podlegają przepisom dyrektywy w sprawie przejrzystości, zgodnie z przepisami tej dyrektywy. W stosownych przypadkach takie informacje mogą również obejmować informacje finansowe przekazywane przez emitentów z państw trzecich, którzy stosują ramy sprawozdawczości finansowej uznane za równoważne z MSSF zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1569/2007.
4. Właściwe organy i inne odpowiednie podmioty mogą stosować te wytyczne również w kontekście nadzoru nad informacją finansową w oparciu o inne wymagania, do których przestrzegania emitenci są zobowiązani na mocy prawa krajowego.

### Kiedy?

5. Niniejsze wytyczne wejdą w życie po upływie dwóch miesięcy od daty ich opublikowania na stronie internetowej ESMA we wszystkich językach urzędowych UE.

## II. Odesłania i definicje

### ***Odesłania do przepisów prawnych***

*Dyrektywa o rachunkowości*

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i

	83/349/EWG <sup>1</sup>
<i>Dyrektywa w sprawie rocznych sprawozdaniach finansowych zakładów ubezpieczeń</i>	Dyrektywa Rady 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń
<i>Dyrektywa w sprawie sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych</i>	Dyrektywa Rady 86/635/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych
<i>Rozporządzenie w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości</i>	Rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości
<i>Rozporządzenie ustanawiające ESMA</i>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE
<i>Dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych lub MiFID</i>	Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG <sup>2</sup>
<i>Dyrektywa w sprawie przejrzystości</i>	Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE <sup>3</sup>

<sup>1</sup> Dyrektywa o rachunkowości i dyrektywa w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych zostały uchylone przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającą dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG. Zgodnie z przepisami dyrektywy 2013/34/UE odesłania do dyrektywy o rachunkowości należy rozumieć jako odesłania do tej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku VII. Do momentu zakończenia transpozycji dyrektywy 2013/34/UE (20 lipca 2015 r.) wszystkie odesłania przedstawione w niniejszych wytycznych można w dalszym ciągu interpretować zgodnie z przepisami dyrektywy o rachunkowości.

<sup>2</sup> Dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych lub MiFID zostanie uchylona w dniu 3 stycznia 2017 r. dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych. Poczynając od tej daty odesłania do MiFID należy rozumieć jako odesłania do dyrektywy 2014/65/UE lub do rozporządzenia (UE) nr 600/2014 zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku IV do dyrektywy 2014/65/UE.

<sup>3</sup> Ostatnio zmieniona dyrektywą 2013/50/UE. Odpowiednio, do momentu zakończenia transpozycji dyrektywy 2013/50/UE odesłania do dyrektywy w sprawie przejrzystości należy interpretować zgodnie z przepisami obowiązującymi przed wejściem w życie zmian wprowadzonych na mocy dyrektywy 2013/50/UE.



## **Skróty**

<i>CESR</i>	Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych
<i>EOG</i>	Europejski Obszar Gospodarczy
<i>EECS</i>	Spotkania Koordynacyjne Europejskich Organów Nadzoru
<i>UE</i>	Unia Europejska
<i>ESMA</i>	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
<i>GAAP</i>	Ogólnie przyjęte zasady rachunkowości
<i>RMSR</i>	Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
<i>MSSF</i>	Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej
<i>KI MSSF</i>	Komitet ds. Interpretacji międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej

## **Definicje**

Jeżeli nie określono inaczej, terminy stosowane i zdefiniowane w dyrektywie w sprawie przejrzystości mają takie samo znaczenie w niniejszych wytycznych. Do celów referencyjnych poniżej przywołano niektóre terminy zdefiniowane w dyrektywie w sprawie przejrzystości. Ponadto stosuje się następujące definicje, odesłania do przepisów prawnych i skróty:

<i>Dyrektywy o rachunkowości</i>	Dyrektywy o rachunkowości oznaczają dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, dyrektywę Rady 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń oraz dyrektywę Rady 86/635/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań banków i innych instytucji finansowych
<i>Nota (informacja) korygująca</i>	Wydanie przez organ nadzoru lub emitenta, z inicjatywy lub na żądanie organu nadzoru noty (informacji) podającej do wiadomości publicznej fakt wystąpienia istotnej nieprawidłowości w odniesieniu do określonej pozycji (określonych pozycji), które zostały przedstawione w już opublikowanych informacjach finansowych oraz zawierającej skorygowane informacje, chyba że zawarcie takich informacji byłoby niewykonalne w praktyce
<i>Nadzór nad informacją finansową</i>	Analiza zgodności informacji finansowych z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej, podejmowanie odpowiednich środków w przypadku wykrycia naruszeń w trakcie procesu nadzoru zgodnie z przepisami ustanowionymi w dyrektywie w sprawie przejrzystości i podejmowanie innych środków, które są odpowiednie dla celów nadzoru
<i>Organ nadzoru/europejski organ nadzoru</i>	Właściwe organy lub podmioty działające w ich imieniu w EOG zgodnie z przepisami ustanowionymi w dyrektywie w sprawie przejrzystości
<i>Sprawozdania finansowe</i>	Roczne i śródroczne sprawozdania finansowe przygotowane

		zgodnie z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej zdefiniowanymi poniżej
<i>Emitent</i>		Definicja emitenta odpowiada definicji przedstawionej w art. 2 ust. 1 lit. d) dyrektywy w sprawie przejrzystości, przy czym za emitentów nie uznaje się „osób fizycznych”
<i>Dokumenty zharmonizowane</i>		Dokumenty podlegające wymogowi publikacji zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości
<i>Macierzyste członkowskie</i>	<i>państwo</i>	Definicja macierzystego państwa członkowskiego odpowiada definicji przedstawionej w art. 2 ust. 1 lit. i) dyrektywy w sprawie przejrzystości
<i>Przyjmujące członkowskie</i>	<i>państwo</i>	Definicja przyjmującego państwa członkowskiego odpowiada definicji przedstawionej w art. 2 ust. 1 lit. j) dyrektywy w sprawie przejrzystości
<i>Podmiot gospodarczy</i>		Definicja podmiotu gospodarczego odpowiada definicji przedstawionej w art. 4 ust. 1 pkt 13 dyrektywy MiFID
<i>Rynek regulowany</i>		Definicja rynku regulowanego odpowiada definicji przedstawionej w art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy MiFID
<i>Informacje regulowane</i>		Definicja informacji regulowanych odpowiada definicji przedstawionej w dyrektywie w sprawie przejrzystości i oznacza wszelkie informacje, które emitent lub jakakolwiek inna osoba, która zwraca się z wnioskiem o dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym bez zgody emitenta, zobowiązana jest ujawnić zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości, art. 6 dyrektywy 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) <sup>4</sup> lub zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi państwa członkowskiego przyjętymi na mocy art. 3 ust. 1 dyrektywy w sprawie przejrzystości

---

<sup>4</sup> Dyrektywa 2003/6/WE zostanie uchylona w dniu 3 lipca 2016 r. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. Poczynając od tej daty odesłania do MiFID należy rozumieć jako odesłania do rozporządzenia (UE) nr 596/2014 zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 596/2014.



*Odpowiednie ramy sprawozdawczości finansowej*

MSSF i ramy sprawozdawczości finansowej uznane za równoważne z MSSF zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1569/2007<sup>5</sup>, a także ogólnie przyjęte krajowe zasady rachunkowości (krajowe GAAP) stosowane w EOG. Za odpowiednie ramy sprawozdawczości finansowej uznaje się również wymagania dotyczące sprawozdań z działalności ustanowione w dyrektywie w sprawie rocznych sprawozdań finansowych.

*Analiza informacji finansowych o nieograniczonym zakresie*

Ocena całości informacji finansowych w celu wskazania kwestii/obszarów wymagających dalszej analizy oraz ocena zgodności informacji finansowych z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej

*Analiza informacji finansowych pod określonym kątem*

Ocena wcześniej wybranych kwestii przedstawionych w informacjach finansowych oraz ocena zgodności tych kwestii z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej

### III. Cel

6. ESMA, zgodnie z art. 16 rozporządzenia ustanawiającego ESMA, może wydawać wytyczne dotyczące aktów wymienionych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia ustanawiającego ESMA, uwzględniając dyrektywę w sprawie przejrzystości, w celu ustanowienia spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w odniesieniu do tych aktów oraz w celu zapewnienia ich wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania. ESMA stwierdza, że niniejsze wytyczne służą realizacji przywołanych powyżej celów, opierając się w szczególności na leżących u podstaw dyrektywy w sprawie przejrzystości celach służących zapewnieniu skutecznego i spójnego nadzoru oraz na przepisach zobowiązujących właściwe organy do dysponowania zdolnością do weryfikowania zgodności informacji finansowych publikowanych zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości z odpowiednimi ramami sprawozdawczości.
7. Ściślej rzecz biorąc, celem niniejszych wytycznych jest ustanowienie spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w celu zapewnienia wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania prawa Unii wspierającego wspólne podejście, o którym mowa w 16 punkcie wstępu do rozporządzenia w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości, do nadzoru nad informacjami finansowymi zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie przejrzystości w celu ustanowienia właściwego, rygorystycznego systemu przyczyniającego się do zwiększenia poziomu zaufania inwestorów do rynków finansowych i umożliwiającego uniknięcia arbitrażu regulacyjnego. W niniejszych wytycznych, które zostały sporządzone zgodnie z odpowiednimi zasadami, zawarto definicję nadzoru nad informacją finansową i określono zakres tego nadzoru zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie przejrzystości, wskazano właściwości, jakimi powinny

<sup>5</sup> Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1569/2007 z dnia 21 grudnia 2007 r. ustanawiające zgodnie z dyrektywami 2003/71/WE i 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady mechanizm ustalenia równoważności standardów rachunkowości stosowanych przez emitentów papierów wartościowych z krajów trzecich, zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji nr 310/2012 z dnia 21 grudnia 2011 r.

cechować się organy nadzoru, opisano techniki wyboru, które należy stosować, jak również inne elementy metodyki nadzoru, wskazano rodzaje działań w zakresie nadzoru, które organy nadzoru powinny podejmować, oraz wyjaśniono, w jaki sposób ESMA koordynuje działania w zakresie nadzoru.

#### **IV. Obowiązki w zakresie zgodności i powiadamiania**

##### **Status niniejszych wytycznych**

8. Niniejszy dokument zawiera skierowane do właściwych organów wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia ustanawiającego ESMA. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia ustanawiającego ESMA właściwe organy dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do ich treści.
9. Właściwe organy, do których skierowane są niniejsze wytyczne, powinny zastosować się do nich poprzez włączenie ich do swoich praktyk nadzorczych. ESMA zwraca uwagę na fakt, że odpowiedzialność za nadzór, o której mowa w niniejszych wytycznych, spoczywa na właściwych organach wyznaczonych w poszczególnych państwach członkowskich lub na podmiotach, które otrzymały upoważnienie w tym zakresie<sup>6</sup>. Ostateczna odpowiedzialność za zapewnienie zgodności z przepisami dyrektywy w sprawie przejrzystości spoczywa jednak na wyznaczonym właściwym organie. Niezależnie od tego, jakiego rodzaju podmiot jest odpowiedzialny za nadzór w praktyce, właściwe organy są zobowiązane do podejmowania wszelkich starań na rzecz zapewnienia zgodności z niniejszymi wytycznymi.

##### **Wymogi w zakresie powiadamiania**

10. W ciągu dwóch miesięcy od daty opublikowania niniejszych wytycznych na stronie internetowej ESMA we wszystkich językach urzędowych UE właściwe organy, do których niniejsze wytyczne mają zastosowanie, powiadamiają ESMA o tym, czy stosują się do treści tych wytycznych lub czy mają zamiar stosować się do ich treści, wskazując powód w przypadku gdy nie stosują lub nie mają zamiaru stosować, pisząc na adres e-mail: [corporate.reporting@esma.europa.eu](mailto:corporate.reporting@esma.europa.eu). Jeżeli właściwe organy nie prześlą odpowiedzi w wyznaczonym terminie, zostaną uznane za niestosujące się do treści wytycznych. Wzór powiadomień dostępny jest na stronie internetowej ESMA. Każdą zmianę dotyczącą stosowania się do wytycznych również należy zgłosić do ESMA.

#### **V. Wytyczne dotyczące nadzoru**

##### **Kontekst**

11. Punkt 16 wstępu do rozporządzenia w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości stanowi, że „Właściwy i rygorystyczny mechanizm nadzoru jest kluczem do podtrzymania zaufania inwestorów do rynków finansowych. Państwa członkowskie, na mocy art.

---

<sup>6</sup> Artykuł 24 dyrektywy w sprawie przejrzystości.



- 10 Traktatu o Unii Europejskiej, są zobowiązane do podjęcia właściwych środków celem zapewnienia zgodności z międzynarodowymi standardami rachunkowości. Komisja zamierza współpracować z państwami członkowskimi, głównie poprzez Komitet Europejskich Regulatorów Papierów Wartościowych (CESR), celem wypracowania wspólnego podejścia do nadzoru”.
12. W tym celu CESR, instytucja, która była poprzednikiem ESMA, ustanowiła Spotkania Koordynacyjne Europejskich Organów Nadzoru (EECS), czyli forum na którym krajowe organy nadzoru wymieniają opinie i omawiają doświadczenia związane z nadzorem nad stosowaniem wymogów dotyczących sprawozdawczości finansowej. EECS jest stałą grupą roboczą, która przedstawia sprawozdania Stałemu Komitetowi ds. Sprawozdawczości (CRSC) przy ESMA.
13. Jak wskazano w zakresie zadań zmienionym w 2013 r., do głównych działań EECS należą:
- omawianie powstających problemów przedstawionych przez europejskie organy nadzoru lub przez ESMA;
  - omawianie decyzji i działań podjętych przez europejskie organy nadzoru przekazanych do bazy danych EECS;
  - w przypadku zidentyfikowania, że odpowiednie zagadnienia nie są uwzględnione w standardach sprawozdawczości finansowej lub że są przedmiotem rozbieżnej interpretacji, opracowywanie problemów kierowanych do organów odpowiedzialnych za ustanawianie standardów i interpretację, takich jak RMSR i KIMSF;
  - wymiana praktycznych doświadczeń w dziedzinie nadzoru, takich jak wybór, ocena ryzyka, metoda przeprowadzania analizy, kontaktowanie się z emitentami i biegłymi rewidentami oraz porównywanie tych doświadczeń;
  - wybieranie wspólnych priorytetów nadzorczych i przygotowanie powiadomienia o nich;
  - udzielanie porad w zakresie problemów związanych z nadzorem oraz sporządzanie stanowisk, opinii lub wytycznych ESMA;
  - wspieranie ESMA w przeprowadzaniu badań lub przeglądów dotyczących stosowania MSSF w praktyce;
  - udzielanie ESMA porad w zakresie publikacji wybranych decyzji;
  - organizowanie sesji edukacyjnych dla organów nadzoru.
14. W kwietniu 2003 r. i w kwietniu 2004 r. CESR opracował standardy odpowiednio nr 1 i nr 2 dotyczące nadzoru nad informacjami finansowymi w Europie (CESR/03-073 i CESR/03-317c). Standardy te zapewniły wspólne podejście przez ustanowienie zasad określających nadzór, jego zakres, charakterystyczne cechy organu nadzoru, techniki wyboru oraz inne mające zastosowanie metody nadzorcze, działania i koordynację nadzoru.
15. Stosowanie tych standardów oraz dyskusje w EECS na temat decyzji dotyczących nadzoru i innych doświadczeń związanych z nadzorem doprowadziły do utworzenia grupy w ramach CRSC mającej za zadanie przeprowadzenie analizy rozpoznawczej dotyczącej podejmowanych działań. Utworzenie tej grupy skutkowało podjęciem przez CRSC w czerwcu 2010 r. decyzji o zmianie standardów CESR dotyczących nadzoru, uwzględniając doświadczenia zdobyte przez stosowanie tych standardów od 2005 r.

16. Niniejsze wytyczne są wynikiem tych prac. Wytyczne te są oparte na zasadach, przy czym główne zasady zapisane są czarną czcionką, a akapity obejmujące wyjaśnienia, omówienia i przykłady zapisane są szarą czcionką. W celu przestrzegania niniejszych wytycznych organ nadzoru musi przestrzegać wytycznych jako całości, czyli zarówno treści zapisanej czarną czcionką, jak i treści zapisanej szarą czcionką.

#### **Cel nadzoru**

17. **Celem nadzoru nad informacją finansową zawartą w zharmonizowanych dokumentach jest przyczynienie się do spójnego stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, a przez to do przejrzystości informacji finansowych właściwych dla procesu decyzyjnego inwestorów i innych użytkowników zharmonizowanych dokumentów. Przez nadzór nad informacją finansową organy nadzoru przyczyniają się do ochrony inwestorów i promowania zaufania do rynku oraz do uniknięcia arbitrażu regulacyjnego.**
18. Aby inwestorzy i inni użytkownicy zharmonizowanych dokumentów mogli porównywać informacje finansowe różnych emitentów, ważne jest, by informacje te były oparte na spójnym stosowaniu odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej w tym sensie, że jeżeli fakty i okoliczności są podobne, ujmowanie, prezentacja, wycena lub ujawnienia będą podobne do zakresu wymaganego w tych ramach sprawozdawczości finansowej.
19. W celu zapewnienia, aby nadzór nad informacjami finansowymi w całym EOG był prowadzony w podobny sposób, organy nadzoru powinny wykazywać takie samo zrozumienie zasad, jakie opisano w niniejszych wytycznych i reagować w spójny sposób w przypadku wykrycia odstępstw od odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej.
20. Działanie takie ma na celu nie tylko wspieranie spójnego stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, przyczyniającego się do efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, co również ma znaczenie dla stabilności finansowej, ale jego celem jest również uniknięcie arbitrażu regulacyjnego.

#### **Pojęcie nadzoru**

21. **Do celów niniejszych wytycznych nadzór nad informacją finansową określa się jako analizę zgodności informacji finansowych z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej, podejmowanie odpowiednich środków w przypadku wykrycia naruszeń w trakcie procesu nadzoru zgodnie z przepisami ustanowionymi w dyrektywie w sprawie przejrzystości i podejmowanie innych środków, które są odpowiednie dla celów nadzoru.**
22. Nadzór nad informacją finansową oznacza analizę informacji finansowych w celu oceny, czy informacje te są zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej. W celu skutecznego nadzoru nad informacjami finansowymi organy nadzoru powinny również podejmować właściwe działania zgodne z niniejszymi wytycznymi w przypadku wykrycia odstępstw od odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, aby w stosownych przypadkach

zapewnić uczestnikom rynku właściwe informacje zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej.

23. Organy nadzoru mogą również dążyć do zapewnienia takiej zgodności przez wydawanie powiadomień i innych publikacji mających na celu pomoc emitentom w przygotowaniu ich sprawozdań finansowych zgodnie z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej.

#### **Zakres nadzoru**

24. **Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do nadzoru nad informacją finansową w zharmonizowanych dokumentach przedkładanych przez emitentów. Można stosować te wytyczne również w kontekście nadzoru nad informacjami finansowymi w oparciu o inne wymagania, do których przestrzegania emitenci są zobowiązani na mocy prawa krajowego.**
25. Jak wskazano we wprowadzeniu do niniejszych wytycznych, wytyczne te mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej stosowanych przez emitentów notowanych w EOG, ponieważ potrzeba w zakresie ochrony inwestorów nie zależy od stosowanych przez emitenta ram sprawozdawczości finansowej. MSSF są obowiązkowe dla wszystkich emitentów, których siedziby znajdują się w EOG, w odniesieniu do ich skonsolidowanych sprawozdań finansowych, natomiast państwa członkowskie mogą dopuścić lub wymagać, aby lokalne ogólnie przyjęte zasady rachunkowości stosowane były w jednostkowych sprawozdaniach finansowych.
26. **Wytyczna 1: przy nadzorze nad informacją finansową przekazaną przez emitentów, których siedziba znajduje się poza EOG (emitentów z państw trzecich), zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie na mocy dyrektywy w sprawie przejrzystości europejskie organy nadzoru powinny zapewnić sobie dostęp do odpowiednio wykwalifikowanych zasobów ludzkich lub w innym przypadku powinny koordynować nadzór nad informacją finansową z ESMA i innymi europejskimi organami nadzoru w celu zapewnienia, aby posiadały one odpowiednie zasoby i wiedzę. Europejskie organy nadzoru powinny koordynować nadzór nad informacjami finansowymi z ESMA w celu zapewnienia spójnego podejścia do informacji finansowych takich emitentów.**
27. Zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości informacje finansowe emitentów z państw trzecich podlegają nadzorowi przez organ nadzoru w macierzystym państwie członkowskim w obrębie EOG. W takich przypadkach informacje finansowe przedstawione przez emitenta mogą być sporządzane przy użyciu, zamiast MSSF zatwierdzonych przez UE, innych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości uznanych za równoważne zgodnie z rozporządzeniem WE nr 1569/2007. Wytyczne te mają również zastosowanie do nadzoru nad informacjami finansowymi przekazanymi przez emitentów z siedzibą statutową w państwach trzecich, którzy stosują ramy sprawozdawczości finansowej uznane za równoważne z MSSF zgodnie z wyżej wspomnianym rozporządzeniem i jego dalszymi zmianami.

28. W takich przypadkach, jeżeli europejski organ nadzoru rozstrzyga, że samodzielne przeprowadzenie nadzoru informacji finansowych jest nieskuteczne lub niemożliwe, w drodze porozumienia organ nadzoru może zlecić wykonanie zadań w zakresie analizy zgodności z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej innemu organowi nadzoru lub zespołowi centralnemu, który zostanie utworzony przez ESMA na wniosek organów nadzoru. Odpowiedzialność za decyzję nadzorczą zawsze ponosi jednak organ nadzoru macierzystego państwa członkowskiego w obrębie EOG.
29. Zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości<sup>7</sup> państwa członkowskie mogą zawierać umowy o współpracy zapewniające wymianę informacji z właściwymi organami państw trzecich, które na mocy swoich odpowiednich przepisów mogą wykonywać każde z zadań powierzonych na podstawie tej dyrektywy.

### **Europejskie organy nadzoru**

30. Na mocy dyrektywy w sprawie przejrzystości odpowiedzialność za sprawowanie nadzoru spoczywa na właściwych organach wyznaczonych w poszczególnych państwach członkowskich lub w niektórych przypadkach na innych podmiotach, które otrzymały upoważnienie w tym zakresie.
31. Na mocy dyrektywy w sprawie przejrzystości państwa członkowskie wyznaczają centralny właściwy organ administracyjny odpowiedzialny za sprawowanie obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie i za zapewnienie stosowania przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Jednakże w przypadku zaistnienia konieczności przeprowadzenia analizy, czy informacje, o których mowa w dyrektywie w sprawie przejrzystości, sporządzono zgodnie z odpowiednimi ramami sprawozdawczości, i o podjęcie odpowiednich środków w przypadku wykrycia naruszeń, państwa członkowskie mogą jednak wyznaczyć właściwy organ inny niż centralny właściwy organ.
32. Państwa członkowskie mogą również umożliwić swojemu centralnemu właściwemu organowi delegowanie zadań. Wyznaczony właściwy organ odpowiada za nadzór, niezależnie od tego czy sam sprawuje nadzór, czy zleca to zadanie innemu podmiotowi. Organ wyznaczający powinien nadzorować każdy taki wyznaczony podmiot, który odpowiada przed tym organem. Ostateczna odpowiedzialność za sprawowanie nadzoru nad zgodnością z przepisami dyrektywy w sprawie przejrzystości, w tym odpowiedzialność za ustanowienie i prowadzenie odpowiedniego procesu dla potrzeb sprawowania nadzoru, spoczywa jednak na wyznaczonym właściwym organie odpowiedniego państwa członkowskiego.
33. Na mocy dyrektywy w sprawie przejrzystości<sup>8</sup> uprawnienia przysługujące organom nadzoru w odniesieniu do nadzoru nad informacjami finansowymi obejmują przynajmniej:
- a) uprawnienia do analizy zgodności informacji finansowych w zharmonizowanych dokumentach z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej;

---

<sup>7</sup> Zob. art. 25 ust. 4.

<sup>8</sup> Zob. art. 24 ust. 4 dyrektywy w sprawie przejrzystości.

- b) prawo do wymagania wszelkich informacji i wszelkiej dokumentacji od emitentów i ich biegłych rewidentów;
  - c) możliwość przeprowadzenia kontroli na miejscu; oraz
  - d) uprawnienie do zapewniania, aby inwestorzy byli poinformowani o wykrytych istotnych naruszeniach i otrzymali terminowo poprawione informacje.
34. W celu zapewnienia możliwości dostępu do przydatnych informacji, w ramach procesu nadzoru przy wykonywaniu swoich funkcji zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości organy nadzoru są uprawnione do wymagania od akcjonariuszy lub innych osób wykonujących prawa głosu informacji na temat emitenta i osób kontrolujących je lub będących pod ich kontrolą.
35. Wykonując swoją funkcję, organy nadzoru powinny wymagać niezbędnych informacji, niezależnie od tego, czy istnieje wskazanie lub niezależnie od niezgodności informacji finansowych z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej.
36. **Wytyczna 2: organy nadzoru powinny zapewnić skuteczność nadzoru nad informacją finansową. W celu zapewnienia skuteczności nadzoru nad informacją finansową organy nadzoru powinny posiadać wystarczające zasoby ludzkie i finansowe, aby w efektywny sposób zrealizować swoje działania. Pracownicy powinni być wykwalifikowani zawodowo, jak również powinni posiadać doświadczenie w zakresie odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej; ponadto liczba pracowników powinna być wystarczająco duża, biorąc pod uwagę liczbę emitentów objętych nadzorem nad informacją finansową, ich cechy charakterystyczne, złożoność ich sprawozdań finansowych oraz ich zdolność do stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej.**
37. Aby zapewnić skuteczny nadzór nad informacją finansową organy nadzoru powinny posiadać wystarczające zasoby. Przy rozpatrywaniu poziomu wymaganych zasobów ludzkich ważną rolę odgrywają liczba emitentów objętych nadzorem, złożoność informacji finansowych oraz zdolność osób przygotowujących informacje finansowe i biegłych rewidentów do stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej. Prawdopodobieństwo wyboru do analizy i stopień, w jakim analiza ta jest prowadzona, powinny być takie, aby analiza ta nie była ograniczona ze względu na brak zasobów, stwarzając warunki umożliwiające arbitraż regulacyjny.
38. Powinny istnieć wystarczające zasoby finansowe, aby zapewnić możliwość wykorzystania niezbędnych zasobów ludzkich i usług w sprawowaniu nadzoru nad informacjami finansowymi. Zasoby finansowe powinny być także wystarczające, aby zapewnić wykwalifikowanych zawodowo i doświadczonych pracowników.
39. **Wytyczna 3: organ nadzoru powinien zapewnić odpowiednią niezależność od rządu, emitentów, biegłych rewidentów, innych uczestników rynku i podmiotów gospodarczych rynków regulowanych. Niezależność od rządu oznacza, że rząd nie może nadmiernie wpływać na decyzje organów nadzoru. Niezależność od emitentów i biegłych rewidentów należy, między innymi, osiągnąć poprzez kodeksy etyki i skład rady organu nadzoru.**

40. Aby zapewnić odpowiednią ochronę inwestorów oraz aby uniknąć arbitrażu regulacyjnego, ważne jest, aby ani członkowie systemu politycznego, ani emitenci i ich biegli rewidenci nie wpływali nadmiernie na organ nadzoru. Obowiązków w zakresie nadzoru nie należy przekazywać podmiotom gospodarczym, jako że stworzyłyby to problemy takie jak konflikt interesów, ponieważ emitenci objęci nadzorem są jednocześnie klientami podmiotów gospodarczych.
41. Rząd nie powinien nadmiernie wpływać na organy nadzoru przy podejmowaniu przez nie decyzji w ramach procesu nadzoru, czy to w stosunku do działań *ex ante*, czy też *ex post* w zakresie nadzoru nad informacjami finansowymi. Ponadto zmiana składu rady lub innych organów decyzyjnych organu nadzoru w ramach interwencji rządowej nie powinna być możliwa przed zakończeniem okresu, na jaki zostali powołani jej członkowie, chyba że wystąpią wyjątkowe okoliczności, które będą wymagały podjęcia takich działań, ponieważ może to zmniejszyć niezależność procesu nadzoru.
42. W odniesieniu do niezależności emitentów i biegłych rewidentów, organy nadzoru powinny podjąć wymagane działania w celu zapewnienia odpowiedniej niezależności, w tym, ale nie ograniczając się tylko do: ustanowienia kodeksów etyki dla osób uczestniczących w procesie nadzoru, okresów zawieszenia i konieczności zapewnienia, aby personel uczestniczący w nadzorze nad informacjami finansowymi nie naruszył żadnych wymogów w zakresie niezależności ze względu na zależności z emitentem lub daną firmą audytorską. Przedstawiciele emitentów i biegłych rewidentów nie powinni posiadać, wspólnie ani indywidualnie, większości głosów w organach decyzyjnych organów nadzoru.

#### **Wcześniejsza akceptacja**

43. **Wytyczna 4: w przypadku gdy zezwala się na wcześniejszą akceptację, powinna ona stanowić część procesu formalnego oraz powinna być przeprowadzona wyłącznie po tym, jak emitent i jego biegły rewident sformułowali swoje stanowisko w kwestii danego podejścia w zakresie rachunkowości.**
44. W ramach nadzoru nad informacją finansową opublikowane informacje finansowe traktuje się zazwyczaj jako punkt wyjścia. Stąd, z natury, jest to działanie *ex post*, które prowadzi się zgodnie z procedurami analizy wskazanymi w niniejszych wytycznych i mającymi zastosowanie do informacji finansowych wybranych na podstawie kryteriów określonych w metodach wyboru opisanych w niniejszych wytycznych.
45. Niektóre organy nadzoru mają jednak dobrze rozwinięty system wcześniejszej akceptacji (*pre-clearance*), w ramach którego emitenci są w stanie zapewnić sobie decyzję nadzorczą *ex ante* tj. przed opublikowaniem przez nich odpowiednich informacji finansowych. Niniejsze wytyczne stanowią, że pewne warunki należy wprowadzić, gdy organy nadzoru korzystają z możliwości wcześniejszej akceptacji. Emitent i jego biegły rewident powinni byli w szczególności określić podejście w zakresie rachunkowości, które należy stosować na podstawie wszystkich konkretnych faktów i okoliczności, jako że dzięki temu wcześniej zaakceptowana decyzja będzie zawierała ten sam poziom informacji co decyzja *ex post*. Tym samym wcześniej zaakceptowane decyzje nie staną się ogólnymi interpretacjami.

46. Wcześniejsza akceptacja powinna stanowić część procesu formalnego, co oznacza, że organ nadzoru podejmuje właściwą decyzję w podobny sposób, w jaki podejmowane są decyzje *ex post*. Oznacza to, że organ nadzoru nie powinien mieć możliwości cofnięcia swojego stanowiska po opublikowaniu informacji finansowych, chyba że między dniem, w którym organ nadzoru wyraził swoje stanowisko, a dniem przekazania do publicznej wiadomości informacji finansowych fakty i okoliczności uległy zmianie, lub istnieją inne poważne podstawy do podjęcia takich działań. Nie wyklucza to zainicjowania innych dyskusji między organami nadzoru a emitentami i ich biegłymi rewidentami w sprawie kwestii związanych z rachunkowością, dopóki wyniki nie stanowią decyzji.

### **Metody wyboru**

47. **Wytyczna 5: nadzór oparty jest zazwyczaj na wyborze. Model wyboru powinien opierać się na modelu mieszanym, przez co podejście oparte na analizie ryzyka jest połączone z podejściem pobierania próbek lub podejściem rotacyjnym. Podejście oparte na analizie ryzyka powinno uwzględniać ryzyko nieprawidłowości, jak również wpływ nieprawidłowości na rynki finansowe.**
48. Wybór powinien opierać się na połączeniu podejścia opartego na analizie ryzyka i podejścia opartego na pobieraniu próbek losowych lub podejścia rotacyjnego lub obu tych podejść. Podejście oparte jedynie na analizie ryzyka oznaczałoby, że emitenci niespełniający kryteriów ryzyka określonych przez organ nadzoru nigdy nie staliby się przedmiotem nadzoru. Zawsze powinna istnieć możliwość wyboru emitenta na potrzeby analizy. Zastosowanie jedynie systemu losowości może oznaczać, że emitenci z wysokim ryzykiem nie są wybierani w terminie. To samo miałyby wykorzystanie jedynie do systemu rotacji oraz istniałaby także możliwość oszacowania przez emitenta terminu prawdopodobnego wyboru jego sprawozdania finansowego.
49. Określenie ryzyka powinno się opierać na kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia naruszenia i potencjalnego wpływu naruszenia na rynki finansowe. Należy uwzględnić złożoność sprawozdania finansowego. Należy w miarę możliwości uwzględniać cechy charakterystyczne, takie jak profil ryzyka emitenta i jego kadry kierowniczej, normy etyczne i doświadczenie kadry kierowniczej oraz jej zdolność lub gotowość do prawidłowego stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, jak również poziom doświadczenia biegłych rewidentów emitenta w zakresie odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej. Podczas gdy więksi emitenci zmagają się zazwyczaj z bardziej złożonymi problemami z zakresu rachunkowości, problemy takie jak mniejsza ilość zasobów i mniejsze doświadczenie w stosowaniu zasad rachunkowości mogą być bardziej rozpowszechnione wśród mniejszych lub nowych emitentów. Stąd, nie tylko liczba, ale także cechy charakterystyczne emitentów stanowią ważne czynniki.
50. Wskazania nieprawidłowości przedstawione przez biegłych rewidentów, w ich opiniach, lub w inny sposób, spowodują zwykle wybór przedmiotowych informacji finansowych na potrzeby analizy. Wskazania nieprawidłowości przedstawione przez biegłych rewidentów lub organy regulacyjne, jak również uzasadnione skargi należy rozpatrzyć w odniesieniu do analizy. Z drugiej strony nie należy rozpatrywać opinii bez zastrzeżeń sporządzonej przez biegłego rewidenta jako dowodu na brak istnienia ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. Analizę należy rozważyć w przypadku, gdy po wstępnym sprawdzeniu, otrzymana skarga wydaje się wiarygodna i przydatna w odniesieniu do ewentualnej analizy.

51. Aby zapewnić spójność w zakresie nadzoru na poziomie europejskim podczas stosowania odpowiednich kryteriów wyboru, organy nadzoru powinny uwzględnić wspólne priorytety nadzorcze określone przez organy nadzoru i ESMA.
52. Modele wyboru powinny być zgodne z informacjami nadzorczymi ESMA dotyczącym wyboru. Tego rodzaju kryteriów nie podaje się do wiadomości publicznej w szczególności z uwagi na fakt, że emitenci mogą określić czas, w którym staną się przedmiotem analizy. Organ nadzoru powinien przedstawić ESMA w celach informacyjnych wskaźniki stosowane w ramach ich krajowych metod wyboru i ewentualne późniejsze wprowadzone zmiany. ESMA zapewni poufność takich informacji zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie ustanowienia ESMA. Tego rodzaju informacje posłużą jako podstawa do wprowadzenia wszelkich dodatkowych zmian, które można przewidzieć w odniesieniu do kryteriów stosowanych w metodach wyboru.

### **Procedury analizy**

53. **Wytyczna 6: w ramach procesu nadzoru, europejskie organy nadzoru powinny określić najskuteczniejszy sposób nadzoru nad informacją finansową. W ramach działań *ex post* z zakresu nadzoru, organy nadzoru mogą przeprowadzać pełną analizę lub połączoną analizę o nieograniczonym zakresie i analizę tematyczną dotyczącą informacji finansowych sporządzonych przez emitentów wybranych na potrzeby nadzoru. Stosowania wyłącznie analizy pod określonym kątem nie należy uważać za wystarczające do celów nadzoru.**
54. Przykładowe procedury analizy informacji finansowych przedstawionych przez emitenta obejmują:
  - a) sprawdzenie rocznych i śródrocznych (skonsolidowanych) sprawozdań finansowych, w tym wszelkich sprawozdań finansowych opublikowanych w późniejszym czasie;
  - b) kierowanie pytań do emitenta, zwykle na piśmie, w celu lepszego zrozumienia: obszarów emitenta charakteryzujących się wysokim ryzykiem, znaczących zagadnień z zakresu rachunkowości, które wystąpiły w roku objętym analizą, sposobu, w jaki emitent podchodzi do znaczących zagadnień z zakresu rachunkowości oraz sposobu, w jaki wybrane przez emitenta podejście z zakresu rachunkowości jest zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości;
  - c) zadawanie pytań biegłym rewidentom lub uczestniczenie w spotkaniach z biegłymi rewidentami emitenta w celu omówienia złożonych zagadnień lub kwestii będących przedmiotem zainteresowania, w zależności od potrzeb danego procesu analizy;
  - d) kierowanie spraw do organów odpowiedzialnych za ocenę lub zatwierdzanie informacji finansowych, takich jak rada nadzorcza lub komitet audytu;
  - e) określenie zagadnień z zakresu rachunkowości związanych z branżą emitenta, dostępnych np. z bazy danych EECS;
  - f) w stosownych przypadkach zaangażowanie ekspertów zewnętrznych w celu zapewnienia wiedzy branżowej lub innej wiedzy specjalistycznej;
  - g) wymiana informacji na temat emitenta z innymi działami w obrębie organu nadzoru np. w przypadku gdy zagadnienia dotyczą nadużyć na rynku, przejęć lub znaczących praw głosu;



- h) udział w kontrolach na miejscu.

Kolejne przykłady procedur uznawanych za odpowiednie w ramach procesu analizy obejmują:

- a) przegląd innych istotnych informacji finansowych udostępnianych przez emitenta;
  - b) przegląd najnowszych artykułów prasowych i komentarzy z zakresu rachunkowości dotyczących emitenta i jego branży;
  - c) porównanie sprawozdań finansowych emitenta ze sprawozdaniami jego konkurentów;
  - d) porównanie kluczowych zależności i trendów finansowych w sprawozdaniach finansowych emitenta, zarówno w roku objętym analizą, jak i w poprzednich okresach.
55. Organy nadzoru powinny zapewnić, że przeprowadzane procedury analizy są wystarczające w celu osiągnięcia skutecznego procesu nadzoru oraz powinny zapewnić właściwe udokumentowanie stosowanych technik analizy i związanych z nimi wniosków z analizy informacji finansowych sporządzonych przez emitentów, które wybrano w ramach procesu nadzoru.
56. Wnioski wyciągnięte przez organ nadzoru po przeprowadzeniu procedur analizy mogą przyjąć jedną z następujących form:
- a) decyzji stwierdzającej brak konieczności przeprowadzenia dalszej analizy;
  - b) decyzji, zgodnie z którą organ nadzoru przyznaje, że konkretne podejście z zakresu rachunkowości jest zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej i nie są wymagane działania z zakresu nadzoru;
  - c) decyzji, zgodnie z którą organ nadzoru uznaje, że konkretne podejście z zakresu rachunkowości nie jest zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej, sprawdza, czy stanowi istotną nieprawidłowość lub nieistotne odstępstwo, oraz czy wymagane są działania nadzorcze.

### **Działania nadzorcze**

57. **Wytyczna 7: organ nadzoru powinien korzystać z działań wskazanych poniżej z własnej inicjatywy W przypadku wykrycia istotnej nieprawidłowości, organ nadzoru powinien w odpowiednim czasie podjąć co najmniej jedno z następujących działań zgodnie z okolicznościami opisanymi w pkt 61:**
- a) wymagać ponownego przekazania sprawozdania finansowego,**
  - b) wymagać przedstawienia noty (informacji) korygującej, lub**
  - c) wymagać wprowadzenia korekty do przyszłego sprawozdania finansowego wraz z ponownym przedstawieniem danych porównawczych, w stosownych przypadkach.**
58. **W przypadku gdy nieistotne odstępstwo od ram sprawozdawczości finansowej celowo pozostanie niepoprawione, aby zaprezentować konkretną sytuację finansową, wynik finansowy lub przepływy środków pieniężnych w sposób z góry**

**zamierzony, organ nadzoru powinien podjąć odpowiednie działanie, tak jakby odstępstwo było istotne.**

**59. W przypadku wykrycia nieistotnego odstępstwa od ram sprawozdawczości finansowej, gdy istnieje jednak znaczące ryzyko, że dane odstępstwo może stać się istotne w przyszłości, organ nadzoru powinien poinformować emitenta o takim odstępstwie.**

**60. Podobne działania należy przeprowadzić, w przypadku wykrycia podobnych naruszeń, po rozważeniu istotności danego naruszenia.**

61. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie rodzaju działania, jakie należy zastosować, organy nadzoru powinny uwzględnić następujące kwestie:

- a) z zastrzeżeniem obowiązujących uprawnień organu nadzoru, przy decydowaniu pomiędzy wymaganie ponownego przekazania sprawozdania finansowego a przekazaniem noty (informacji) korygującej, w celu zapewnienia inwestorom możliwie najlepszych informacji, należy przeprowadzić ocenę, czy oryginalne sprawozdanie finansowe i nota (informacja) korygująca zapewniają użytkownikom wystarczającą jasność niezbędną do podejmowania decyzji lub czy ponowne przekazanie sprawozdania finansowego jest najlepszym rozwiązaniem;
- b) decydując się na wymaganie wprowadzenia korekty do przyszłego sprawozdania finansowego lub opublikowania noty korygującej lub ponownego wydania sprawozdania finansowego we wcześniejszym terminie, należy rozważyć różne czynniki, a mianowicie:
  - termin wydania decyzji: np. gdy wydanie decyzji nastąpi w bardzo krótkim odstępie czasu od daty publikacji sprawozdania finansowego, właściwym rozwiązaniem może być wprowadzenie korekty do przyszłego sprawozdania finansowego;
  - charakter decyzji i towarzyszące jej okoliczności:
    - w przypadku gdy rynek jest w wystarczającym stopniu poinformowany w momencie podjęcia decyzji, organ nadzoru może optować za wprowadzeniem korekty do przyszłego sprawozdania finansowego;
    - w przypadku gdy decyzja dotyczy jedynie sposobu, w jaki informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym, a nie ich treści (np. informacje w sposób wyraźny przedstawiono w notach, podczas gdy odpowiednie standardy rachunkowości wymagają prezentacji w głównej części składowej sprawozdania finansowego), organ nadzoru może także optować za wprowadzeniem korekty do przyszłego sprawozdania finansowego.

W decyzji należy wyraźnie przedstawić uzasadnienie dla publikacji w przyszłych sprawozdaniach finansowych.

62. **Wytyczna 8: przy określaniu istotności na potrzeby nadzoru nad informacją finansową, należy dokonać jej oceny według odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej stosowanych do celów przygotowywania informacji finansowych aktualnych na dzień sprawozdawczy.**
63. Przykładowo zgodnie z MSSF pominięcia lub nieprawidłowości w odniesieniu do pozycji są istotne, jeżeli mogą, pojedynczo lub łącznie, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie sprawozdań finansowych. Istotność uzależniona jest od wielkości i rodzaju pominięcia lub nieprawidłowości ocenianych w kontekście towarzyszących okoliczności. Czynnikiem rozstrzygającym może być wielkość lub rodzaj pozycji, bądź też kombinacja obu tych czynników.
64. **Wytyczna 9: organy nadzoru powinny zapewnić, aby emitenci, wobec których podjęto działania, w odpowiedni sposób uwzględnili te działania.**
65. Ponieważ zgodnie z definicją istotne nieprawidłowości mogą wywierać wpływ na decyzje inwestorów i innych użytkowników zharmonizowanych dokumentów, ważne jest, aby byli oni informowani o występowaniu nieprawidłowości, ale również, aby terminowo przekazywano im skorygowane informacje, o ile jest to możliwe. W związku z tym, przy podejmowaniu działań, o których mowa w wytycznej 7 lit. a) lub b), odpowiednie informacje finansowe i działania podjęte powinny zostać udostępnione uczestnikom rynku, o ile jest to możliwe, bezpośrednio przez emitenta lub przez organ nadzoru.

#### **Koordinacja europejska**

66. **Wytyczna 10: w celu osiągnięcia wysokiego poziomu harmonizacji w obszarze nadzoru, europejskie organy nadzoru powinny wymieniać poglądy i doświadczenia w zakresie stosowania i nadzoru dotyczącego odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, głównie MSSF, w trakcie posiedzeń EECS. Ponadto w ramach koordynacji ESMA europejskie organy nadzoru powinny co roku identyfikować wspólne priorytety nadzorcze.**
67. W celu osiągnięcia wysokiego poziomu harmonizacji w obszarze nadzoru, ESMA ustanowił regularne posiedzenia EECS, w których reprezentowane są wszystkie europejskie organy nadzoru i w których powinny one uczestniczyć.
68. W celu propagowania konwergencji praktyk nadzorczych organy nadzoru w ramach koordynacji ESMA powinny określić wspólne tematy związane z rachunkowością na potrzeby nadzoru nad informacją finansową w EOG, które należy udostępniać do publicznej wiadomości z wystarczającym wyprzedzeniem przed końcem okresu sprawozdawczego. Mimo że większość obszarów powinno być wspólnych, niektóre z nich mogą nie być właściwe dla wszystkich państw lub dotyczą w szczególności niektórych branż. Obszary należy zdefiniować z wystarczającym wyprzedzeniem, aby umożliwić organom nadzoru uwzględnienie ich w swoich programach nadzorczych jako obszary do analizy.

- 69. Wytyczna 11: mimo iż odpowiedzialność za nadzór spoczywa na krajowych organach nadzoru, w celu propagowania harmonizacji praktyk nadzorczych oraz aby zapewnić spójne podejście wśród organów nadzoru w zakresie stosowania odpowiednich ram sprawozdawczości finansowej, w ramach EECS należy przeprowadzić koordynację decyzji *ex ante* i decyzji *ex post*. Europejskie organy nadzoru w ramach koordynacji ESMA powinny również zidentyfikować kwestie związane z rachunkowością i udzielić porad technicznych w odniesieniu do sporządzania stanowisk lub opinii ESMA.**
70. Mimo że działania są podejmowane na poziomie krajowym, utworzenie jednolitego rynku papierów wartościowych zakłada istnienie podobnych standardów ochrony inwestorów we wszystkich państwach członkowskich. Spójny nadzór nad informacją finansową w EOG wymaga koordynacji i wysokiego poziomu harmonizacji działań wśród organów nadzoru. Aby zapewnić właściwy i rygorystyczny nadzór nad informacją finansową oraz aby uniknąć arbitrażu regulacyjnego, ESMA będzie propagować harmonizację podejść w zakresie nadzoru poprzez koordynację decyzji *ex ante* i decyzji *ex post* podejmowanych przez organy nadzoru.
71. Wydawanie standardów rachunkowości i interpretacji ich stosowania jest zastrzeżone dla podmiotów stanowiących standardy. W związku z tym ESMA i organy nadzoru nie wydają ogólnych wytycznych dotyczących stosowania MSSF dla emitentów. Mimo to w ramach działań związanych z nadzorem organy nadzoru kierują się swoim osądem w celu określenia, czy praktyki dotyczące rachunkowości uznaje się za zawierające się w akceptowalnym zakresie dozwolonym przez odpowiednie ramy sprawozdawczości finansowej.
72. W przypadku stosowania MSSF istotne kontrowersyjne kwestie dotyczące rachunkowości oraz niejasności i wszelkie przypadki braku szczegółowych wytycznych wykryte w procesie nadzoru, będą przekazywane przez ESMA do organów odpowiedzialnych za ustanawianie standardów i interpretację (mianowicie RMSR i KI MSF). Dotyczy to również wszelkich innych zidentyfikowanych kwestii, które stanowią przyczyny ograniczeń egzekwowalności w procesie nadzoru.

#### **Pojawiające się zagadnienia i decyzje**

73. **Wytyczna 12: omówienie przypadków w ramach EECS, które mogą wystąpić na zasadzie *ex ante* (pojawiające się zagadnienia) lub *ex post* (decyzje). Z wyjątkiem rzadkich sytuacji, w których termin ostateczny nałożony na organ nadzoru uniemożliwia mu przygotowanie się, zaprezentowanie i omówienie zagadnienia w ramach EECS przed podjęciem decyzji, zagadnienie z zakresu rachunkowości należy zgłosić jako nowe w następujących sytuacjach:**
- jeżeli organ nadzoru nie podjął wcześniej żadnej decyzji lub jeżeli nie omówiono wcześniej danego zagadnienia z zakresu rachunkowości. Nie ma to zastosowania do kwestii o niewielkiej wartości technicznej lub w przypadku gdy dany standard rachunkowości jest zrozumiały, a naruszenie jest oczywiste;
  - jeżeli europejskie organy nadzoru lub ESMA zidentyfikowały zagadnienia w zakresie sprawozdawczości finansowej jako mające duże znaczenie dla rynku wewnętrznego;

- **w przypadku gdy organ nadzoru nie zgadza się z wcześniejszą decyzją w sprawie tego samego zagadnienia z zakresu rachunkowości; lub**
- **jeżeli organ nadzoru zidentyfikuje ryzyko występowania różniących się w znacznym stopniu podejść między emitentami w całej Europie.**

**Decyzje nadzorcze dotyczące pojawiającego się zagadnienia powinny uwzględniać wynik dyskusji w ramach EECS.**

74. Dane zagadnienie z zakresu rachunkowości może być zaprezentowane jako pojawiające się zagadnienie, w przypadku gdy organ nadzoru dąży do uzyskania dalszych wskazówek od innych organów nadzoru z uwagi na złożony charakter danego zagadnienia z zakresu rachunkowości lub w przypadku gdy organ nadzoru dąży do uzyskania dalszych wskazówek, ponieważ dane zagadnienie może spowodować problem związany z nadzorem.
75. Zagadnienia z zakresu rachunkowości napotymane przez organ nadzoru, inne niż problemy powstające w przypadku gdy standard jest jasny, naruszenie jest oczywiste lub zagadnienia, w sprawie których nie podjęto wcześniej decyzji, należy zgłaszać do ESMA i omówić w ramach EECS w celu zapewnienia, by przyjęto spójne podejście nadzorcze. Aby tego dokonać, organy nadzoru powinny przedłożyć takie zagadnienia do dyskusji przed podjęciem decyzji oraz uwzględnić wyniki dyskusji przeprowadzonej w ramach EECS. Inne organy nadzoru także powinny uwzględnić wyniki wspomnianych dyskusji. ESMA może również przedstawić w ramach EECS pojawiające się zagadnienia w przypadku gdy zagadnienia z zakresu sprawozdawczości finansowej mają duże znaczenie dla rynku wewnętrznego.
76. **Wytyczna 13: decyzję należy przedłożyć EECS w przypadku gdy spełnia ona co najmniej jedno z następujących kryteriów:**
- **decyzja dotyczy kwestii związanych z rachunkowością o wartości technicznej;**
  - **decyzję poddano dyskusji jako powstający problem, chyba że postanowiono inaczej w trakcie dyskusji na posiedzeniu EECS;**
  - **decyzja będzie przedmiotem zainteresowania innych europejskich organów nadzoru z innych przyczyn (taka ocena prawdopodobnie zostanie przekazana w ramach dyskusji EECS);**
  - **decyzja sygnalizuje organowi nadzoru, że istnieje ryzyko stosowania przez emitentów różniących się w znacznym stopniu podejść w zakresie rachunkowości;**
  - **decyzja może mieć znaczący wpływ na innych emitentów;**
  - **decyzja jest podejmowana na podstawie przepisu nieobjętego określonym standardem rachunkowości;**
  - **decyzja została uchylona przez komisję odwoławczą lub sąd; lub**
  - **decyzja jest w sposób oczywisty sprzeczna z wcześniejszą decyzją dotyczącą tego samego lub podobnego zagadnienia z zakresu rachunkowości.**
77. Powstające problemy i decyzje omawiane w ramach EECS zazwyczaj odnoszą się do sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z MSSF, ale mogą również dotyczyć przykładowo sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z GAAP, które są uznawane za równoważne z MSSF zatwierdzonymi przez UE.

78. Aby zapewnić skuteczne i efektywne dyskusje, powstające problemy i decyzje powinny być jasne i związane, przy czym powinny zawierać wszelkie istotne fakty, argumenty emitenta, podstawę uzasadnień organu nadzoru oraz wniosek.
79. **Wytyczna 14: decyzje nadzorcze podejmowane przez organy nadzoru powinny uwzględniać wcześniejsze decyzje dotyczące tego samego zagadnienia z zakresu rachunkowości w przypadku gdy zastosowanie mają podobne stany faktyczne i zachodzą podobne okoliczności. Decyzje nadzorcze obejmują zarówno decyzje *ex ante*, jak i decyzje *ex post* oraz wynik dyskusji w ramach EECS prowadzonych w sprawie decyzji, czy dane podejście w zakresie rachunkowości jest zgodne z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej czy też nie, a także działania związane z tym wynikiem. Niezależnie od wyniku dyskusji w ramach EECS podjęcie decyzji ostatecznej należy do obowiązków krajowego organu nadzoru.**
80. Aby zapewnić spójny system nadzoru w całym EOG, organy nadzoru powinny, przed podjęciem decyzji nadzorczej, zapoznać się z decyzjami podjętymi przez inne europejskie organy nadzoru umieszczonymi w bazie danych EECS oraz uwzględnić te decyzje, jak również powinny one uwzględnić swoje własne wcześniej podjęte decyzje w sprawie tego samego zagadnienia z zakresu rachunkowości. Powyższe ma miejsce niezależnie od faktu, czy decyzję podjęto jako wstępne zatwierdzenie, czy też jako decyzję na podstawie opublikowanych sprawozdań finansowych.
81. Jeżeli organ nadzoru zamierza podjąć decyzję, która nie jest zgodna z wcześniejszą decyzją lub z wynikiem dyskusji w sprawie powstającego problemu dotyczącej tego samego lub podobnego zagadnienia z zakresu rachunkowości, organ nadzoru powinien przedstawić to zagadnienie jako problem powstający. Ma to na celu ustalenie, czy różnice dotyczące stanów faktycznych i okoliczności uzasadniają decyzję, która różni się od wcześniejszej decyzji.

### **Raportowanie**

82. **Wytyczna 15: wszystkie pojawiające się zagadnienia, które spełniają kryteria zgłaszania, o których mowa w wytycznej 12, należy zgłaszać do ESMA wraz z odpowiednimi szczegółowymi informacjami zazwyczaj dwa tygodnie przed posiedzeniem EECS, na którym zostaną omówione.**
83. **Wytyczna 16: wszystkie decyzje nadzorcze, które spełniają kryteria zgłaszania, o których mowa w wytycznej 13, należy zgłaszać do ESMA wraz z odpowiednimi szczegółowymi informacjami zazwyczaj w ciągu trzech miesięcy od podjęcia decyzji.**
84. Koordynację w ramach EECS należy ułatwić poprzez utworzenie bazy danych. Baza danych ma stanowić platformę bieżącej wymiany informacji. Ramy czasowe dotyczące zgłaszania określono, aby uniknąć zbyt wielu sytuacji, w których innym organom nadzoru nie są znane podjęte już decyzje, które należało uwzględnić w odniesieniu do późniejszych decyzji. ESMA dokona przeglądu wszystkich zgłoszeń pod kątem wewnętrznej spójności, dostatecznej ilości informacji i zastosowania poprawnej terminologii oraz może wymagać ponownego zgłoszenia lub dostarczenia dodatkowych informacji. Po zakończeniu przeglądu ESMA wprowadza decyzję nadzorczą do bazy danych.

85. Baza danych EECS zawiera wyniki dyskusji prowadzonych podczas posiedzeń. System zarządzania danymi zapewnia, aby decyzje, które stają się nieaktualne ze względu na zmiany w standardach rachunkowości, były umieszczane w oddzielnej sekcji, oraz aby decyzje uznawane za nieposiadające wartości technicznej były również umieszczane w odrębnej sekcji. Odpowiedzialność za utrzymywanie bazy danych ponosi ESMA.
86. **Wytyczna 17: w celu propagowania spójności stosowania MSSF europejskie organy nadzoru działające w ramach ESMA powinny podjąć decyzję na temat tego, które decyzje zawarte w bazie danych można anonimowo publikować.**
87. Organy nadzoru w ramach koordynacji ESMA powinny dokonać wyboru decyzji nadzorczych dotyczących MSSF, które należy opublikować. Decyzje wybrane do publikacji powinny spełniać co najmniej jedno z następujących kryteriów:
- decyzja dotyczy złożonego problemu z zakresu rachunkowości lub problemu, który może skutkować różnymi sposobami zastosowania MSSF; lub
  - decyzja dotyczy problemu stosunkowo powszechnie występującego wśród emitentów lub w określonej branży, w związku z czym może stanowić przedmiot zainteresowania dla innych organów nadzoru lub stron trzecich; lub
  - decyzja dotyczy problemu, w odniesieniu do którego brak jest doświadczenia, lub w związku z którym doświadczenia organów nadzoru są niespójne; lub
  - decyzję podjęto na podstawie przepisu nieobjętego określonym standardem rachunkowości.
88. **Wytyczna 18: europejskie organy nadzoru powinny raportować okresowo na szczeblu krajowym na temat działalności nadzorczej oraz dostarczać ESMA informacje niezbędne do celów sprawozdawczości oraz koordynacji działań nadzorczych przeprowadzanych na szczeblu europejskim.**
89. Organy nadzoru powinny raportować okresowo do wiadomości publicznej na temat przyjętych polityk nadzorczych oraz decyzji podjętych w poszczególnych przypadkach obejmujących kwestie związane z rachunkowością i ujawnianiem informacji. Do organu nadzoru należy decyzja, czy należy w sposób anonimowy czy jawny raportować na temat tych kwestii.
90. Europejskie organy nadzoru powinny raportować do ESMA o ustaleniach i decyzjach dotyczących nadzoru w zakresie wspólnych priorytetów nadzorczych, zidentyfikowanych zgodnie z wytyczną 10. Wspomniane ustalenia i decyzje związane z koordynacją europejską są publikowane przez ESMA w sprawozdaniu z działalności dotyczącym nadzoru.